

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Honorati Fabri, Societatis Jesu Theologi,
Apologeticus Doctrinæ Moralis Eiusdem Societatis**

Fabri, Honoré

Coloniæ Agrippinæ, MDCLXXII

Nota 2. de quæstu honestarum foeminarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94565](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94565)

tentiam, tract. 31. num. 211. Quod deinde asserat Filiutius, spectato jure naturæ, & seclusa lege positiva, donationes illas licitas esse, quid tum? an propterea negat, esse peccatum? Idem dico de Reginaldo, qui expressè lib. 10. n. 185. excludit legem positivam, quæ delinquens fiat inhabilis & restituere teneatur, quæ accepit, ob crimen aliquod patratum. Equidem Lessius negat, ullam esse legem positivam, quæ id cautum sit: non tamen Reginaldus hoc dicit. Cur ergo illum cum Lessio confundis? est ergo, quod Montaltii fidem Apologista desideret, qui Reginaldum cum Lessio citavit, licet hic neget, ullam esse legem, quod tamen ille non negat, sed præcisè in jure naturali sistit. Nullas autem hæc quæstiones præter tuas, nullam vitæ gloriæ insulsiatatem, præter Janseianas cavillationes, videre licet.

Optimè denique opposuit Montaltio Apologista, quod sine ullo juris naturalis & positivi discrimine loquutus fuisset; * quia reverà Molina & Reginaldus jus dumtaxat naturæ spectant: quanquam Molina cum aliis ferè innumeris dicat, non teneri ad restitutionem accepti pretii pro injusta sententia, ante sententiam contra eum latam: nec deest optima ratio, nam alioquin idem bis restituere teneretur. Non negat tamen, Principis potestatem eam esse, quæ Juxta ad dominium illud acquirendum, inhabilis fieri possit: voluntas autem Principis ex verbis Legis colligitur. Nec adeò nefandum dictu est, juramentum de hoc accipiendo, distinguere à juramento de non retinendo, vel de restituendo. Licet enim aliquis juret se non accepturum aliquid; si deinde perjurus accipiat, hoc non facit, quin dominium acquirit; si autem acquirit dominium, non tenetur restituere. Ex quo satis apparet, quàm doctus sis, qui hæc ignoras, licet alioquin putidum Thrasionem agas, reliquos omnes præter tuos Regio-Portuensibus nihili facias, præsertim Molinam, aliosque Jesuitas, tamen de hac quæstione doctè & eruditè multa scripserint, præsertim Molina, qui 14. disputationes de hac materia tam copiosè, tam distinctè, tam solidè composuit & elaboratas edidit, ut nihil, quod ad illud argumentum pertineat, in iis desiderari videatur; insignis haud dubiè Scriptor, de utraq; Theologia, Morali, scilicet, & Scholasticâ benemeritus, quem reverà immeritò, ac immerentem Janseiani fœdè lacerare, ac infamare, ejusdem loca, ut tu ipse Wilhelmus hoc loco, adulterare, immutare, invertere, assuere, eidemque Massiliensium errores affingere non cessant. Sed frustra Lunam canes oblatratis, & Solem vespertiliones convitio proscinditis. Ad Molinam certè vos amandare, nisi ad molam aptiores essetis.

* Pag. 196.

NOTA II.

De quæstu honestarum feminarum.

Hæc etiam pro more nugaris, & quidquid in buccam venit, petulanter effutis; convitia, probra, calumnias liberius spargis. Statim initio infamem pudicitie Virginum & Matronarum nundinationem à Casuistis permitti asseris. * Non te pudet, impostor nequam, tam aperta calumnia? quis unquam Theologus, aut Casuista Catholicus hoc permittit? quali verò turpem actionem, & turpe pactum omnes omnino non damnent, licet pecuniam opere

* Pag. 196.

completo, à Virgine, vel Matrona acceptam retinere posse plerique omnes asserant. D. Thomas & S. Antonium excipere non debueras: tuam in hoc idem jam supra convictam, ad Lydium ultra non voco. Expectabam, ut ea Patrum loca & Consultorum Decreta, quibus Jesuitarum sententia configitur, & nefaria, lutulenta, flagitiosa declaratur, adduces. Quid sibi Leges velint, auctores luculenter explicant, & Patrum loca fideliter interpretantur. Dic porro sodes: Titius Virgini promittit tantam vineæ in dorem: inito turpissimo, & accepto turpissimo, stuprum committitur: nemo negat, pactum illud sceleratum esse, promissionem inhonestam, acceptionem flagitiosam, actionem ipsam turpissimam: sed an Titium à solvenda illa pecunia in foro conscientie liberaret? aut reverà si jam puelle tradita fuit, hanc ad eam restituendam in eodem foro adstringeres? Meretricem dignam furca, publicum seortum & offendiculum, accepto pretio impudè gaudere permittis, ad nova flagitia: Virgine verò semel lapsam ex fragilitate, ipse dotis, qui crebar, ad restitutionem obligas? Sed, inquis, Republica tolerat meretrices. Esto: illa tolerantia nocet, quin illarum actio turpis sit. R. el. publ. censetur donare ad servandam vitam. * O insignem Rep. Dictatorem: quo jure? quo Senatus consulto? quo Decreto? quasi verò R. el. illarum sustentationi condere debeat, quæ vitam infamem ducunt, & Rep. suis flagitiis contaminant. Opus illud, inquit, Lex concedunt. Quid monstri? nulla lex peccatum concedit: tolerant quidem, id est, non plectunt; quod sanè culpam non tollit.

Scio aliquos, paucos tamen, oppositam sententiam docuisse; nec illam damno: sit illa probabilis, pater licet. Scio aliquos, etiam paucos, meretricibus, non verò feminis honestis quantum concedere esto, ita sentiant. At quod dicis, Jesuitas dumtaxat sententiam illam tertiam, quam impugnas, docere, hoc ipsum nescio; immò contrarium coulat. Ad D. Thomas, S. Antonium, Cajetanum, Sylvestrum, Angelum, Navarrum, Covarruvias, Cordubam, alios ferè innumeros, quos habes apud De Lugo, & Bonnam, Jesuitæ fuerunt: ego sanè hoc loco illos citarem & paginas citationibus implem; sed frustra: nempe mille Casuistas nihili facias, & fortè à me, olim, quæretes, utrum illi omnes Christiani sint. Non te pudet, nebulo, Jesuitis, ac præsertim Lessio, infamissimam, ut vocas, doctrinam, & obsecras voces affingere, viro integerrimæ fidei, religiosissimæ vitæ, singularis doctrinæ, candoris eximii? quem verè debueras, si quid, non dicam Christianæ modestiæ, & Catholicæ religionis, sed Gallicæ urbanitatis & humanitatis haberes. Quamobrem verò hæc: qui communem & longè probabiliorem D. Thomæ, Cajetani, Sylvestri, Navarri, Toleti, S. Antonii sententiam sequitur. Tu verò novas leges proflibis de lupanaribus indicis: quæ auctoritate? quæ frons? haud dubiè meretricis. Facies ultra veritas, mihi, quia tibi placent; quod jam Montaltio expulsum fuit.

Quod demum pertinet ad figmenta illa, scelerata rationum, quas sæpe obrudis; quæ facilitate ducuntur, eadem refelluntur. Negas, illud pactum esse, quod meretrices pro corporis usu recipiant, sed multam esse vis, hoc probandum erat, Wilhelmus hoc falsò & in cassum à te dictum, ab omnibus haud immeritò exploditur. Dicis, hoc à Rep. dari, non ab ea, quæ

* Pag. 197.

hunc committit. Sed hoc dictu ridiculum est, & officio advocato dignum. Non licet, inquis, auctoris nummis quidquam emere; igitur nec seculi. Respondeo: quod hoc pactum licere dicat: Quod licet, aliquid de se, ac iure divino illicitum, legibus humanis licitum reddi; Janseniano Doctore dictum est. In tam absurda & acatholica, supposita sententia, cum ferina malignitate conjuncta, vos agitis. In dubiis aliquid probabiliter proponere, non erarium vocas: tu aliquid ultra, qui de errore pro indubitatis & fidei articulis venditis. Putas, Wendrocki, illam Medinæ sententiam, idque citra oppositam censuram, ut illam nobis libere intenderet; quamvis alioquin illam probabilis sit. Sed quod Censoris partes tibi videris, novas leges obtrudas, sapientum responsiones, sententiam probabilissimam, ut erroneam de eadem traducas, condonare tibi non possum; quamvis hoc phantasia potius, quam Theologi periculum videris; & Molinæ potius satyræ, quam doctrinæ sententia subscribas.

pag. 198.

NOTA III.

De Contractu Mohatra.

Quæritur Jansenius hunc Contractum damnantem, ut Molina tom. 2. disp. 310. requirunt, ut non vendantur ex intentione redimendi. lib. 2. cap. 21. dub. 16. dicunt, hunc contractum nunquam carere culpâ, tum contra charitatem, tum rationem scandalii: alii, ut Apologista Casimirus, illum in praxi damnant: omnes deinde præponunt varias conditiones, scilicet ut bonâ fide, sine pacto prævio, sine scandalo, & iustum pretium semper intercedat. Bonacina tract. de contract. disp. 1. quest. 2. part. 3. num. 20. pro hac sententia citat, ut Navarrum, Petrum de Navarra, Label. Salon. Sylvestr. Armillam. Sed hi sunt, apud auctores Ecclesiæ ignoti, scilicet Regio-portus, quæ auctores Catholicos non curat, exemplo huiusmodi, qui omnia sua à Sæcularibus auctoribus accipiunt, nempe huius plagii ab elegantissimo & nihilino scriptore Stephano Deschamps, aliis Ricardus collatisque testimoniis convictus est. Vis autem ubi, Mercatum, de contract. c. 25. Ludovicus de contract. lib. 1. cap. 34. Salas de contract. vendit. dub. 37. num. 2. & de Usur. dub. 16. quæ pro hac sententia, Angelum, Garziam, Gutierrez, Palacium, Azebedium, Grassium. Lopez de Penam, Rosellam. Adde Cajetan. in sum. V. de Usur. Marcum Serra 2. 2. quest. 77. art. 1. dub. 3. de 1. part. tract. 3. resol. 53. adde Bannez. 2. 2. quest. 77. art. 2. §. ad 2. Corrad. in resp. cas. parte 1. quest. 17. qui omnes seculis lege positivâ intelligi

NOTA IV.

De Usura.

redimendas, infimo pretio sed iusto, alteri alioquin, si forte ipse redimere nolit, venditurus. Num est valdè probabile, seclusâ lege positivâ, ut vocant, Mercatorem licitè redimere posse: seclusâ inquam lege positivâ; nam ne huius contractus obtentu, usuræ labes irrepât, Principes & Magistratus huiusmodi pacta prohibent. Neque hic tuas declamationes desidero, sed rationes. Quis enim negat, malam artem Adolescentis cum bona fide Mercatoris esse conjunctam? nec Adolescens usuræ vitium timet. Quod autem dicis, Mercatorem, qui bonâ fide merces vendidit, si deinde redimat, fœnoris crimen haud dubiè contrahere; haud dubiè, inquis, sed et tunc, qui dubitet, & parum curent, quid dicas, nisi dicta demonstres. Quid credas, aut teneas, nihil refert; sed quomodò probes.

Nugaris deinde tuo more, & saltas extra chorum, nam nec agitur de pretio iniusto, nec Adolescens fœnori accipit. Nempe eo modo accipit, quo dat Mercator, qui de fœnore non cogitat. * Nec scelertum est, hæc duo simulagere, vendere scilicet eadem merces summo pretio, & infimo redimere; scilicet utroque iusto. Immo ne quidem Adolescens peccat, si bonâ fide illas pecunias eliciat. Cuncta ista certa supponis: quæ si probabilia duxisses, utique tolerandus esses. Sic certam Augustini mentem in quinque propositionibus agnosceas, quas tamen Ecclesiæ ut hæreticas damnavit. Vis dicam, quod sentio? nihil certum habetis præter contumaciam in damnatis erroribus, & constantem adversus Romanum Pontificem conspirationem. Quod Nicolao Fabro affingis, mera calumnia est: sine teste nihil volo tale. Fieri quidem potuit, ut aliquorum decisiones morales minus probaret; quis enim neget, in quolibet disciplina genus, fraudis, errorisque vitium aliquando irrepere? at, quod Theologiam Moralem, artem cavillandi cum Deo, generatim esse dixerit, adduci non possum ut credam. Sed demus, dixisse, quod tamen non damus: in hoc non laudo. Deus videt, inquis, merum ludibrium esse, fraudis involucrem, fallaciam, dolum, & apertissimam divinæ Majestatis irrisionem. Deus reverà videt id, quod est. si ergo, ut supponitur, bona Mercatoris fides intercedat, illam haud dubiè Deus videt. Retorqueo argumentum Wendrocki: est Deus, qui à vobis rationem exiger obnoxatæ perversitatis in propugnandis erroribus, in adornandis calumniis, in spargendis libellis famosis; dissipabit vestra consilia, dispiciet machinas, confundet artes, fraudes & dolos aperiet, factionem destruet, & juratam contra religiosum Ordinem, & Ecclesiam Romanam, conspirationem everteret.

* pag. 200.

Hic Apologistam Casuistarum acertimè perstringis, quasi ipse usuram, & pecuniæ collationem cum fœnore, ejusque repetendæ potestate, licitam esse doceat; ita ut vix scias, ubinam usura possit consistere. Idem Principum & Conciliorum leges, inquis, contra usuram latas iustificatur, docetque adversus Judæos constitutas fuisse, & Legis sine cessante, cessare legis obligationem. Hic autem Magistratus & Episcopos appellas, ut Jesuitarum audaciam coercerent. Quot verba, tot mendacia. Omnem usuram hic auctor improbat. Et spectato dumtaxat iure divino, nec non seclusâ Lege positivâ, ut expressè mo-

net,